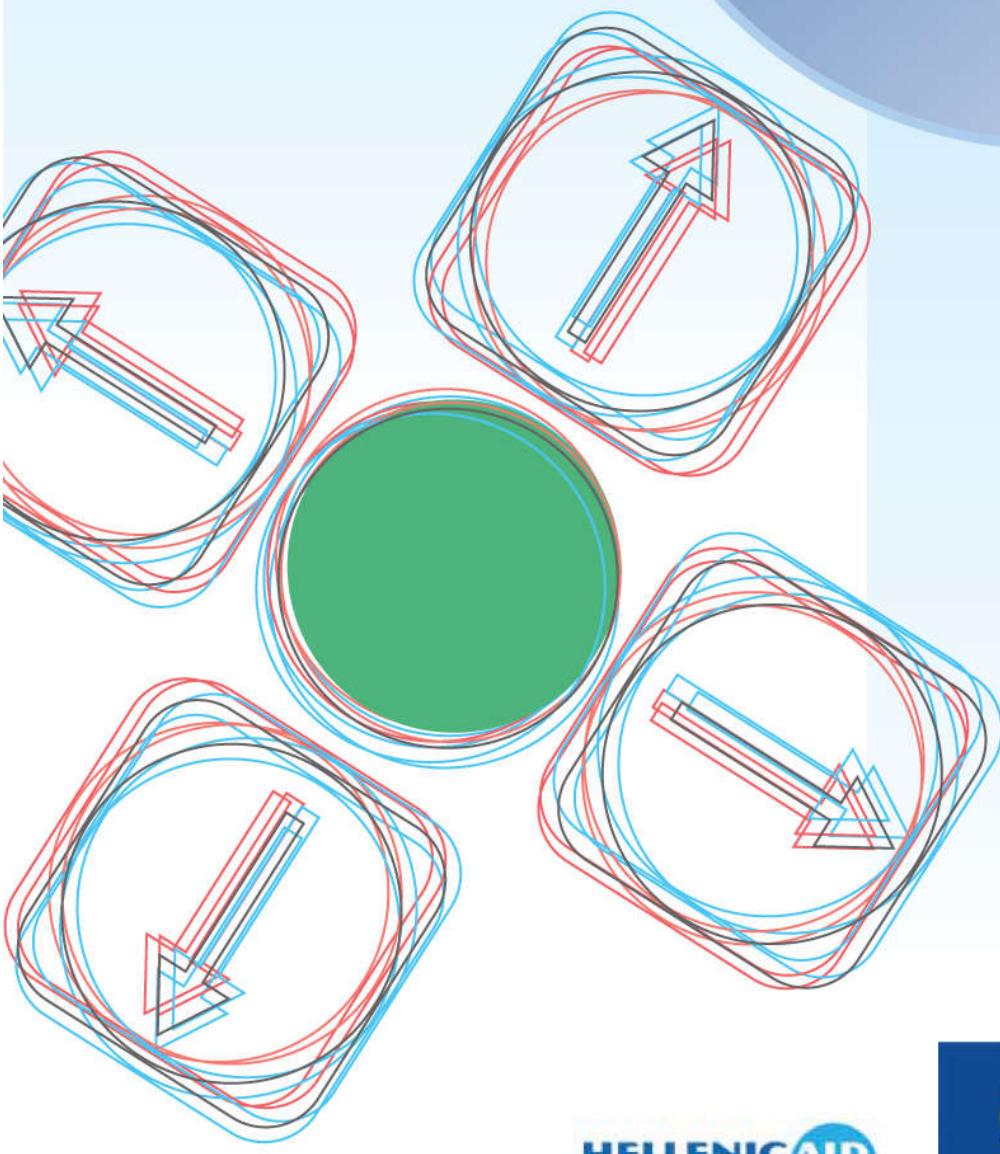

COMPASS

Ένα Εγχειρίδιο Εκπαίδευσης
στα Ανθρώπινα Δικαιώματα
για νέους/νέες

Το ωροσκόπιο της φτώχειας

Μπορείς να δεις το μέλλον; Τι θα φέρει ο επόμενος χρόνος στην Αμίνα και στον Μίσα;

Θεματικές ενότητες	Φτώχεια, Παγκοσμιοποίηση, Κοινωνικά δικαιώματα
Πολυπλοκότητα	Επίπεδο 3
Μέγεθος Ομάδας	15 - 21
Διάρκεια	60 λεπτά
Επισκόπηση της δραστηριότητας	<p>Αυτή η δραστηριότητα συνδυάζει τη γνώση και τη δημιουργική σύνθεση προκειμένου να διερευνηθούν θέματα σχετικά με τις επιπτώσεις της φτώχειας και τις ευκαιρίες της ζωής που περιορίζονται εξ αιτίας της.</p>
Σχετιζόμενα δικαιώματα	<ul style="list-style-type: none"> • Το δικαίωμα στην τροφή και τη στέγαση. • Το δικαίωμα στην υγεία. • Το δικαίωμα στην εργασία.
Σκοποί	<ul style="list-style-type: none"> • Απεικόνιση της έλλειψης ευκαιριών που έχουν οι φτωχοί άνθρωποι και των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν. • Κατανόηση του κύκλου της φτώχειας. • Προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης, της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και ευθύνης.
Υλικά	<ul style="list-style-type: none"> • 12 κάρτες Ωροσκόπου. • 12 κάρτες της Ζωής. • Ένα χαρτί και μολύβια για κάθε συμμετέχοντα/ουσα. • Ένα μεγάλο κομμάτι χαρτί χαρτοπίνακα. • Μαρκαδόροι ή κιμωλίες. • Κολλητική ταινία.
Προετοιμασία	<ul style="list-style-type: none"> • Αντίγραφα του Ωροσκόπου και των καρτών της Ζωής, τα οποία θα κόψετε. • Κάντε τρία πακέτα καρτών, έτσι ώστε σε κάθε πακέτο να υπάρχουν τέσσερις κάρτες της Ζωής με τα αντίστοιχα ωροσκόπια. Βάλτε το κάθε πακέτο σε έναν φάκελο, έτσι ώστε να μην μπερδευτούν.

Οδηγίες

1. Παρουσιάστε τη δραστηριότητα. Μιλήστε σύντομα για τα ωροσκόπια. Τα διαβάζουν οι συμμετέχοντες/ουσες; Τα πιστεύουν; Τι είδους πληροφορίες δίνουν;
2. Χωρίστε την ομάδα σε τρεις υποομάδες και δώστε τους από ένα πακέτο που περιλαμβάνει τις κάρτες της Ζωής με τις αντίστοιχες κάρτες του Ωροσκοπίου.
3. Δώστε στις ομάδες είκοσι λεπτά να γράψουν φανταστικά ωροσκόπια για τις τέσσερις ζωές πάνω στις κάρτες τους. Θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν τη φαντασία τους, τη διαίσθησή τους και γενικές γνώσεις για να προβλέψουν τι θα συμβεί την επόμενη χρονιά. Δεν υπάρχουν σωστές ή λάθος απαντήσεις αλλά οι προβλέψεις που θα κάνουν θα πρέπει να ανταποκρίνονται στο πλαίσιο της πραγματικότητας.

4. Όταν θα τελειώσουν, καλέστε τους σε ολομέλεια. Ζητήστε από κάθε ομάδα να παρουσιάσει τη δουλειά της. Θα πρέπει πρώτα να διαβάσουν τις πληροφορίες από τις κάρτες της Ζωής για να γίνουν γνωστοί οι διάφοροι χαρακτήρες. Μετά, θα πρέπει να διαβάσουν και τα ωροσκόπια.
5. Τέλος, κολλήστε τις κάρτες της Ζωής και τις προβλέψεις στο μεγάλο χαρτί.

Ανασκόπηση και Αξιολόγηση

Ξεκινήστε τη συζήτηση ζητώντας από την κάθε ομάδα να εξηγήσει πώς αποφάσισαν τα χαρακτηριστικά του καθένα. Μετά προσπαθήστε να ορίσετε την έννοια της φτώχιας και τέλος, συζητήστε τις επιπτώσεις της.

- Ποιες είναι οι εικόνες που έχουν οι συμμετέχοντες/ουσες για τους φτωχούς ανθρώπους; Για την χώρα τους αλλά και για τις αναπτυσσόμενες χώρες; Είναι στερεότυπα; Πόσο βάσιμες είναι αυτές οι εικόνες; Από πού αντλούν πληροφορίες;
- Τι καταλαβαίνουν οι συμμετέχοντες/ουσες με τον όρο φτώχεια;
- Μπορεί κανείς/καμία να χαρακτηρίστε «πλούσιος/α» και μόνο από το γεγονός ότι ζει σε μια πλούσια χώρα και «φτωχός/ή» γιατί ζει σε μια φτωχή χώρα; Με άλλα λόγια η φτώχεια είναι σχετική έννοια;
- Στην κοινωνία σας, γιατί κάποιοι άνθρωποι είναι πλούσιοι και κάποιοι άλλοι φτωχοί;
- Ποιοι είναι οι τρόποι με τους οποίους μπορεί να αποφευχθεί η φτώχια στη χώρα σας, αλλά και στην Ερυθραία, μια από τις πιο φτωχές χώρες του κόσμου; Να έχεις πλούσιο θέριο; Να κερδίσεις το λόττο; Να έχεις εκπαίδευση; Να είσαι υγιής; Να γνωρίζεις τους σωστούς ανθρώπους στις σωστές θέσεις; Να δουλεύεις σκληρά; Τι άλλο;
- Πόσο εύκολο είναι να ξεφύγουν από τη φτώχια οι άνθρωποι που είναι φτωχοί; Με άλλα λόγια, πόσο δύσκολο είναι για κάποιον/α που γεννήθηκε σε φτωχή οικογένεια να γίνει πλούσιος/α ενήλικας;
- Τι ευκαιρίες έχουν οι πλούσιοι άνθρωποι;
- Τι ευκαιρίες έχουν οι φτωχοί;
- Είναι ευθύνη των ίδιων ανθρώπων το ότι είναι φτωχοί; Της μοίρας τους; Η φτώχια εξαρτάται από κοινωνικούς, πολιτικούς και οικονομικούς παράγοντες;
- Φτώχια σημαίνει και κακή υγεία, πείνα και υποσιτισμό, έλλειψη εκπαίδευσης, περιορισμένες εργασιακές δεξιότητες και ανεργία. Είναι τυχαίο ή υπάρχει κάποια σύνδεση; Αν υπάρχει σύνδεση τότε ποια είναι;
- Σε γενικές γραμμές, πώς βλέπουμε και πώς συμπεριφερόμαστε στους φτωχούς ανθρώπους;
- Τι είδους πολιτικοί σχεδίασμοί και κοινωνικές πολιτικές δίνουν ίσες ευκαιρίες σε όλους τους πολίτες;
- Σε ποιο βαθμό η εκπαίδευση είναι κλειδί για τη μείωση της φτώχιας στη χώρα σας;
- Σχεδόν σε όλες τις χώρες η απόσταση που χωρίζει τους φτωχούς από τους πλούσιους μεγαλώνει. Η απόσταση μεγαλώνει, επίσης, και μεταξύ των χωρών. Ποιες είναι οι συνέπειες του φαινόμενου στην Ευρώπη;
- Επηρεάζει το γεγονός ότι η απόσταση μεγαλώνει; Αν νομίζετε ότι επηρεάζει, τότε τίνος ευθύνη είναι να μειώσει αυτή την απόσταση;
- Τι μπορούν να κάνουν τα άτομα, οι ομάδες, οι τοπικές κοινότητες και οι χώρες για να μειωθεί αυτή η απόσταση;

Συμβουλές για τους/τις διευκολυντές/τριες

Διευκρινίστε στους συμμετέχοντες/ουσες ότι είναι ένα φανταστικό ωροσκόπιο και ότι δεν χρειάζεται να είναι κανές αστρολόγος ή να γνωρίζει για τα χαρακτηριστικά των ζωδίων. Θα πρέπει να επικεντρωθούν στις λεπτομέρειες που δίνονται στις ιστορίες των καρτών και να χρησιμοποιήσουν τις δικές τους γνώσεις στην ιστορία, στα οικονομικά και στην κοινωνιολογία. Το στοιχείο «αγάπη» στις κάρτες του Ωροσκόπου δεν θα πρέπει να αναφέρεται μόνο στην ερωτική ζωή του ατόμου αλλά και στις σχέσεις του με την οικογένεια και τους φίλους.

Ημερομηνία κλειδί Παραλλαγές

- 17 Οκτωβρίου**
Διεθνής ημέρα για την εξάλειψη της φτώχιας
- Μπορείτε να προσαρμόσετε τις ιστορίες ζωής ή να τις αλλάξετε, όλες ή μερικές, με άλλες που θεωρείτε ότι είναι πιο ενδιαφέρουσες ή πιο κατάλληλες. Μπορείτε επίσης, να αλλάξετε αυτές τις ιστορίες με πραγματικές.
 - Προτάσεις για συνέχεια
 - Οι γυναίκες είναι συχνά αυτές που φέρνουν χρήματα στο σπίτι, είτε ως μητέρες μονογονεϊκής οικογένειας, είτε γιατί οι σύντροφοι τους δεν εργάζονται. Ωστόσο, πολύ συχνά οι γυναίκες βιώνουν τη διάκριση στον εργασιακό χώρο και, αν δεν υπάρχει κοινωνική στήριξη, είναι πολύ δύσκολο γι' αυτές να εργάζονται και να φροντίζουν την οικογένεια.
 - Άν η ομάδα ενδιαφέρεται να δει κάποια από αυτά τα θέματα, μπορείτε να εφαρμόσετε τη δραστηριότητα «Εργασία και Μωρά». (σ. 283).

Ιδέες για δράση

- Βοηθήστε μια ΜΚΟ ή έναν σύλλογο που ασχολείται με φτωχούς ανθρώπους και προσπαθεί να δημιουργήσει ευκαιρίες γι' αυτούς. Μπορείτε να εντοπίσετε μια τέτοια ομάδα ανθρώπων, να μάθετε για τις ανάγκες τους και, έπειτα, να ετοιμάσετε ένα σχέδιο για να μαζέψετε χρήματα γι' αυτούς.

Φυλλάδια

Μαρία. Μόνη μητέρα τριών παιδιών, μένει σε μια πολύ φτωχή περιοχή της Μαντέιρα στην Πορτογαλία. Ο τελευταίος σύντροφός της μόλις την άφησε. Δουλεύει ως καμαριέρα σε μια πλούσια οικογένεια, αλλά για πόσο ακόμα; Κάποιος, πρόσφατα, έκλεψε ένα δαχτυλίδι από την κυρία του σπιτιού, η οποία υποπτεύεται μια από τις καμαριέρες. Δεν μπορεί να βρεθεί ο/η ένοχος/η, γι' αυτό θα αντικατασταθεί όλο το προσωπικό. Η Μαρία είναι Αιγόκερως.

Αρίνα. Είναι από την Τουρκία. Μένει σε ένα μικρό χωριό σε μια από τις πιο φτωχές περιοχές της χώρας. Είναι 12 χρονών και οι γονείς της –φτωχοί χωρικοί– προσπαθούν να βρουν κάποιον να την παντρέψουν, αλλά αυτή δεν θέλει να παντρευτεί. Γι' αυτό τον λόγο αποφάσισε να το σκάσει και να πάει στην πρωτεύουσα, όπου πιστεύει ότι θα βρει ένα καλύτερο μέλλον. Η Αρίνα είναι Δίδυμος.

Μίσα. Είναι από το Τομσκ της Σιβηρίας. Είναι άνεργος για πολλούς μήνες και δεν ξέρει τι να κάνει. Η γυναίκα του είναι πολύ άρρωστη και πρέπει να μένει στο κρεβάτι όλη την ημέρα. Έχει τέσσερα παιδιά 20, 18, 10 και 8 χρονών, τα δύο τελευταία είναι ανάπηρα. Ο Μίσα είναι Παρθένος.

Γιούρι. Μένει με τους γονείς του και τα τρία μικρότερα αδέρφια του στο Τομσκ της Σιβηρίας. Είναι 20 χρονών και πολλά υποσχόμενος αθλητής του χόκεϋ στον πάγο. Ο θείος του στην Αμερική προσφέρθηκε να του βρει υποτροφία σε αμερικανικό κολέγιο. Ο πατέρας του Γιούρι, Μίσα, είναι άνεργος για πολλούς μήνες και αυτή τη στιγμή η μόνη πηγή εισοδήματος είναι από διάφορες δουλειές που κάνει ο Γιούρι. Ο Γιούρι δεν ξέρει τι να κάνει. Η μητέρα του είναι άρρωστη, δύο από τα μικρότερα αδέρφια του είναι ανάπηρα και η οικογένεια στηρίζεται σε αυτόν. Ο Γιούρι είναι Καρκίνος.

Μπεντ. Είναι ένας νεαρός Σουηδός σκίνχεντ (skinhead). Έχει συλληφθεί δύο φορές αυτή τη χρονιά για βίαιη συμπεριφορά. Δεν εργάζεται τα δύο τελευταία χρόνια και εκτός αυτού έχει αρνηθεί όλες τις δουλειές που του έχουν προσφέρει. Προτιμάει να περνάει τον χρόνο του εκπαιδεύοντας τον σκύλο του, ένα πιτ μπουλ τεριέ (pit bull terrier), να κάνει body-building και να είναι στους δρόμους με τους φίλους του, οι οποίοι συνδέονται με πολλά ρατσιστικά περιστατικά τελευταία. Ο Μπεντ είναι Κριός.